

საქმე № 01-----
საქმე N3/61-2020 წელი

გადაწყვეტილება საქართველოს სახელით

24 თებერვალი, 2020 წელი

ქ. ბათუმი

ბათუმის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგია

მოსამართლე - ალექსანდრე გოგუაძე
სხდომის მდივანი - თამარ გიორგაძე

განმცხადებელი - ბ-----
წარმომადგენელი - ნ-----

მოძალადე - ც----- (არ გამოცხადდა)
წარმომადგენელი - მ-----

მოთხოვნის არსი - დამცავი ორდერის გამოცემა

აღწერილობითი ნაწილი :

ბ-----მ განცხადებით მომართა სასამართლოს, რომლითაც მოითხოვა ც-----
----- მიმართ, დამცავი ორდერის გამოცემა.

თავის მოთხოვნას განმცხადებელი შემდეგ გარემოებებზე ამყარებს:

ბ----- 1981 წლიდან რეგისტრირებულ ქორწინებაში იმყოფება ც-----
სთან. მეუღლეთა შორის ჩამოყალიბებულია კონფლიქტური ურთიერთობა, რაც
ძირითადად უკავშირდება მათი შვილს, ა----- რომელიც ამჟამად
მიცემულია სისხლის სამართლებრივ პასუხისგებაში და იმყოფება საპატიმრო
დაწესებულებაში. არჩილ ბედუკაძეს ჰქონდა დამოკიდებულება ალკოჰოლური
სასმელისა და ნარკოტიკული საშუალებისადმი, რაც ასევე იყო ოჯახში
კონფლიქტის ერთ-ერთი მთავარი საფუძველი. ც----- სისტემატურად
ახორციელებდა ფსიქოლოგიურ ძალადობას მეუღლის მიმართ და
ადანაშაულებდა მას, შვილის დაკავების გამო. ბ-----ს თავის საცხოვრებელ
სახლში უწევდა უმძიმეს საყოფაცხოვრებო პირობებში ყოფნა.

2020 წლის 17 იანვარს, ც-----მ კვლავ განახორციელა ფსიქოლოგიური ძალადობა ხ----- მიმ-----

----- N----- შემაკავებელი ორდერი, რომლითაც მოძალადეს, ც-----ს აეკრძალა იმ სახლთან მიახლოება სადაც მსხვერპლი ცხოვრობს; მოძალადეს აეკრძალა მსხვერპლთან, მის სამსახურსა და იმ ადგილებთან მიახლოება სადაც მსხვერპლი იმყოფება; ამავე შემაკავებელი ოდერით, მსხვერპლის დაცვის მიზნით დადგინდა შემდეგი ღონისძიება: მსხვერპლი, მასზე დამოკიდებული პირი განრიდებულ იქნა მოძალადისგან; მსხვერპლი, მასზე დამოკიდებული პირი მოთავსდა თავშესაფარში ან კრიზისულ ცენტრში; მოძალადეს, ც-----ს აეკრძალა მსხვერპლთან მიახლოება და მასთან კომუნიკაცია 30 დღის განმავლობაში.

20-----, ხ----- მოთავსებულია ბათუმის ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლთა მომსახურების დაწესებულებაში (თავშესაფარი).

ხ----- თავშესაფარში მოთავსების მიუხედავად, მოძალადე კვლავ განაგრძობს ფსიქოლოგიური ძალადობის განხორციელებას, არსებობს რეალური საფუძველი იმისა, რომ ამგვარი ძალადობა კვლავ გაგრძელდება მომავალშიც.

ყოველივე აღნიშნულიდან გამომდინარე, ც----- ძალადობრივი ქმედებების შეზღუდვის უზრუნველსაყოფად, ხ----- და მისი წარმომადგენელი მოითხოვენ დამცავი ოდერის გამოცემას.

2020 წლის 24 თებერვალს დანიშნულ სასამართლო სხდომაზე გამოცხადდა ც----- წარმომადგენელი, მ----- რომელიც არ დაეთანხმა დამცავი ორდერის გამოცემის მოთხოვნას და განმარტა, რომ განცხადებაში მითითებული ფაქტობრივი გარემოებები არ შეესაბამება სიმართლეს. ხ----- წლების მანძილზე თავად ძალადობს ოჯახის წევრებზე, მას აქვს ფსიქიკური პრობლემებიც, ცდილობს თავი წარმოაჩინოს ძალადობის მსხვერპლად, იგონებს ტყუილებს, მას ბრალი მიუძღვის ა----- ბრალდების საქმეშიც. ხ----- -- ოჯახისადმი ძალადობრივი დამოკიდებულების დადასტურება შუეძლია არაერთ მოწმესაც.

ამდენად, ც----- წარმომადგენელი მიიჩნევს, რომ ხ-----ს უარი უნდა ეთქვას დამცავი ორდერის გამოცემის შესახებ, განცხადების დაკმაყოფილებაზე (იხ. სხდომის ოქმი).

სასამართლომ განიხილა განცხადება და მოისმინა მასთან დაკავშირებით მხარეთა განმარტებები მიიჩნევს, რომ ის უნდა დაკმაყოფილდეს შემდეგ გარემოებათა გამო:

ხ----- და ც----- 1981 წლიდან რეგისტრირებულ ქორწინებაში იმყოფებიან. მეუღლეთა შორის ჩამოყალიბებულია კონფლიქტური ურთიერთობა.

2020 წლის 18 იანვარს, ც----- მიმართ გამოიცა შემაკავებელი ორდერი N-----

, რომლის თანახმად, მოძალადეს, ც-----ს აეკრძალა იმ სახლთან მიახლოება სადაც მსხვერპლი ცხოვრობს; მოძალადეს აეკრძალა მსხვერპლთან, მის სამსახურსა და იმ ადგილებთან მიახლოება სადაც მსხვერპლი იმყოფება; მსხვერპლი, მასზე დამოკიდებული პირი განრიდებულ იქნა მოძალადისგან; მსხვერპლი, მასზე დამოკიდებული პირი მოთავსდა თავშესაფარში ან კრიზისულ ცენტრში; მოძალადეს, ც-----ს 30 დღის განმავლობაში აეკრძალა მსხვერპლთან მიახლოება და მასთან კომუნიკაცია.

20-----, ხ----- მოთავსებულია ბათუმის ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლთა მომსახურების დაწესებულებაში (თავშესაფარი).

დადგენილია, რომ მიუხედავად შემაკავებელი ორდერის გამოცემისა ც----- კვლავაც აგრძელებდა შემაკავებელი ორდერით გათვალისწინებული შეზღუდვის არსის პირობების დარღვევას.

სასამართლო მიიჩნევს, რომ არსებობს რეალური საშიშროება იმისა, რომ მოძალადემ შესაძლოა სამომავლოდ კვლავ განახორციელოს ხ----- მიმართ ძალადობა.

სასამართლო მიიჩნევს, რომ ც----- მიერ ხ----- მიმართ ოჯახური ძალადობის ფაქტი/ფაქტები, ერთმნიშვნელოვნად არის დადგენილი.

საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 21¹³ მუხლის 1-ლი ნაწილის თანახმად, ოჯახში ძალადობის ფაქტზე ოპერატიული რეაგირებისათვის უფლებამოსილი პირის მიმართვის საფუძველზე სასამართლოს მიერ მსხვერპლის დაცვისა და მოძალადის გარკვეული მოქმედებების შეზღუდვის უზრუნველსაყოფად, დროებითი ღონისძიების სახით, შესაძლებელია გამოცემულ იქნეს დამცავი ორდერი. ამდენად, დამცავი ორდერი გაიცემა მხოლოდ მაშინ, თუ დადასტურდება ძალადობის რაიმე ფორმის განხორციელება განმცხადებლის მიმართ.

განსახილველ შემთხვევაში დადგენილია, რომ დამცავი ორდერის გამოცემის თაობაზე განცხადებით სასამართლოს მომართა ხ-----მ (რომელიც ზემოაღნიშნული კანონის მიზნებისათვის წარმოადგენს ოჯახის წევრს).

„ქალთა მიმართ ძალადობის ან/და ოჯახში ძალადობის აღკვეთის, ძალადობის მსხვერპლთა დაცვისა და დახმარების შესახებ“ საქართველოს კანონის პირველი მუხლის თანახმად, ეს კანონი განსაზღვრავს საზოგადოებრივ თუ პირად ცხოვრებაში ქალთა მიმართ ძალადობისათვის ან/და ოჯახში ძალადობისათვის დამახასიათებელ ქმედებათა ერთობლიობას, ძალადობის გამოვლენისა და აღკვეთის სამართლებრივ და ორგანიზაციულ საფუძვლებს, აგრეთვე მსხვერპლთა სოციალური და სამართლებრივი დაცვისა და დახმარების გარანტიებს. ეს კანონი, ამ კანონით დადგენილ თავისებურებათა გათვალისწინებით, ვრცელდება ასევე იმ ურთიერთობებზე, რომლებითაც ირღვევა არასრულწლოვნის კონსტიტუციური

უფლებები და თავისუფლებები უგულვებელყოფით ან/და ფიზიკური, ფსიქოლოგიური, ეკონომიკური, სექსუალური ძალადობით ან იძულებით.

ამავე კანონის მე-3¹ მუხლის მიხედვით, ქალთა მიმართ ძალადობა გულისხმობს საზოგადოებრივ თუ პირად ცხოვრებაში ქალების მიმართ გენდერული ნიშნით ჩადენილი ძალადობისათვის დამახასიათებელ ყველა ქმედებას, რომელთაც შედეგად მოჰყვება ან შეიძლება მოჰყვეს ქალებისთვის ფიზიკური, ფსიქოლოგიური ან სექსუალური ტანჯვის ან ეკონომიკური ზიანის მიყენება, მათ შორის, ასეთი ქმედებების ჩადენის მუქარა, ქალების იძულება ან მათთვის თავისუფლების თვითნებური აღკვეთა.

„ქალთა მიმართ ძალადობის ან/და ოჯახში ძალადობის აღკვეთის, ძალადობის მსხვერპლთა დაცვისა და დახმარების შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-4 მუხლის „ა“ ქვეპუნქტის თანახმად, ფიზიკური ძალადობა არის ცემა, წამება, ჯანმრთელობის დაზიანება, თავისუფლების უკანონო აღკვეთა ან სხვა ისეთი მოქმედება, რომელიც იწვევს ფიზიკურ ტკივილს ან ტანჯვას; ჯანმრთელობის მდგომარეობასთან დაკავშირებული მოთხოვნების დაუკმაყოფილებლობა, რაც იწვევს მსხვერპლის ჯანმრთელობის დაზიანებას ან სიკვდილს; ამავე მუხლის „ბ“ ქვეპუნქტის თანახმად, ფსიქოლოგიური ძალადობა არის შეურაცხყოფა, შანტაჟი, დამცირება, მუქარა ან სხვა ისეთი მოქმედება, რომელიც იწვევს ადამიანის პატივისა და ღირსების შელახვას; „ვ“ ქვეპუნქტის თანახმად, მსხვერპლი არის ქალი, აგრეთვე ოჯახის ნებისმიერი წევრი, რომელთა კონსტიტუციური უფლებები და თავისუფლებები დაირღვა უგულვებელყოფით ან/და ფიზიკური, ფსიქოლოგიური, ეკონომიკური ან სექსუალური ძალადობით ან იძულებით და რომლებსაც მსხვერპლის სტატუსი განუსაზღვრა საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს შესაბამისმა სამსახურმა, სასამართლო ორგანომ ან/და გენდერული თანასწორობის, ქალთა მიმართ ძალადობისა და ოჯახში ძალადობის საკითხებზე მომუშავე უწყებათაშორის კომისიასთან არსებულმა ქალთა მიმართ ძალადობის ან/და ოჯახში ძალადობის მსხვერპლის სტატუსის განმსაზღვრელმა ჯგუფმა (შემდგომ – მსხვერპლის იდენტიფიცირების ჯგუფი). „ვ¹“ ქვეპუნქტის თანახმად, სავარაუდო მსხვერპლი არის პირი, რომელსაც მიაჩნია, რომ არის მსხვერპლი, და რომელიც მსხვერპლის სტატუსის განსაზღვრის მიზნით შესაბამის სამსახურს/ორგანოს/მსხვერპლის იდენტიფიცირების ჯგუფს მიმართავს;

ამავე კანონის მე-11 მუხლის თანახმად, დამცავი ორდერის გამოცემის მოთხოვნის უფლება მსხვერპლს, აგრეთვე მისი ოჯახის წევრს ანდა მსხვერპლის თანხმობით პირს, რომელიც მსხვერპლს უწევს სამედიცინო, იურიდიულ, ფსიქოლოგიურ დახმარებას, ხოლო არასრულწლოვნის მიმართ ძალადობის შემთხვევაში – ასევე მეურვეობისა და მზრუნველობის ორგანოს. ამავე კანონის მე-10 მუხლის მეორე ნაწილის თანახმად, დამცავი ორდერი არის პირველი ინსტანციის სასამართლოს (მოსამართლის) მიერ ადმინისტრაციული სამართალწარმოების წესით გამოცემული აქტი, რომლითაც განისაზღვრება მსხვერპლის დაცვის დროებითი

ლონისძიებები.

ამავე კანონის მე-9 მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად 1. ქალთა მიმართ ძალადობის ან/და ოჯახში ძალადობის გამოვლენისა და აღკვეთისათვის გამოიყენება სისხლისსამართლებრივი, სამოქალაქო სამართლებრივი და ადმინისტრაციულ სამართლებრივი მექანიზმები. ხოლო ამავე მუხლის მე-4 ნაწილის შესაბამისად კი ადმინისტრაციულსამართლებრივი მექანიზმები გამოიყენება შემაკავებელი ორდერის/დამცავი ორდერის გამოცემით, აგრეთვე იმ შემთხვევაში, როდესაც სამართალდარღვევის ხასიათი, საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად, არ იწვევს სისხლისსამართლებრივ პასუხისმგებლობას და მისი აღკვეთა შესაძლებელია საქართველოს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის ნორმების გამოყენებით.

საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 21¹⁵ მუხლის მესამე ნაწილის თანახმად, დამცავი ორდერი შეიძლება ითვალისწინებდეს: ა) მსხვერპლის, მასზე დამოკიდებული პირის მოძალადისაგან დაცვის ზომებს; ბ) მსხვერპლის, მასზე დამოკიდებული პირის მოძალადისაგან გარიდების და მათ თავშესაფარში მოთავსების საკითხებს; გ) მოძალადის მსხვერპლის საცხოვრებელი ადგილიდან გარიდების საკითხს; დ) მოძალადის ვალდებულებას – არ შეზღუდოს მსხვერპლი, ისარგებლოს პირადი ნივთებით, ავტომანქანით ან სხვა იმ ქონებით, რომელიც აუცილებელია ადამიანის ნორმალური არსებობისათვის; ე) მოძალადისათვის თანასაკუთრებით ერთპიროვნულად სარგებლობის უფლების აკრძალვას; ვ) მოძალადის არასრულწლოვნისაგან განცალკევების, მასთან შეხვედრისა და ურთიერთობის რეგულირების საკითხებს; ზ) მოძალადის მსხვერპლთან, მის სამსახურთან და სხვა იმ ადგილებთან, სადაც მსხვერპლი იმყოფება, მიახლოების საკითხებს; თ) მოძალადისათვის დამცავი ორდერის მოქმედების პერიოდში ან დამცავი ორდერით განსაზღვრულ პერიოდში იარაღით (მათ შორის, სამსახურებრივ-საშტატო იარაღით) სარგებლობის უფლების შეზღუდვას ან აკრძალვას, იარაღის შეძენის ან მის შეძენაზე ნებართვის ან ლიცენზიის მოპოვების უფლების აკრძალვას და პირად საკუთრებაში არსებული ან/და კუთვნილი იარაღის (მათ შორის, სამსახურებრივ-საშტატო იარაღის) შენახვის ან დროებით ჩამორთმევის პირობებს; ი) მოძალადის მიერ მსხვერპლის მკურნალობის, თავშესაფარში ყოფნის და სხვა, გონივრული ხარჯების ანაზღაურების საკითხებს; კ) მოძალადის დამოკიდებულებებისა და ქცევის კორექციისკენ მიმართული ღონისძიებების განხორციელებასთან დაკავშირებულ საკითხებს; ლ) მოძალადის მიერ ძალადობრივი დამოკიდებულებისა და ქცევის შეცვლაზე ორიენტირებული სავალდებულო სწავლების კურსის გავლის საკითხს; მ) მოძალადის გაფრთხილებას დამცავი ორდერით გათვალისწინებული მოთხოვნების დარღვევის შემთხვევაში საქართველოს კანონმდებლობით განსაზღვრული პასუხისმგებლობის დაკისრების შესახებ; ნ) სხვა საკითხებს, რომელთა გადაწყვეტაც აუცილებელია მსხვერპლის უსაფრთხოებისათვის.

საქმეში არსებული მტკიცებულებებისა და მითითებული ნორმების ანალიზის საფუძველზე, სასამართლოს მიაჩნია, რომ ქმედება, რომელიც ხორციელდება ც----- მხრიდან ხ----- მიმართ, წარმოადგენს ფსიქოლოგიურ და **ეკონომიკურ** ძალადობას. ამასთან, განმცხადებლის განმარტებით, კვლავ არსებობს ძალადობის განხორციელების საშიშროება. ამდენად, მოცემულ შემთხვევაში დადგენილია „ოჯახში ძალადობის აღკვეთის, ოჯახში ძალადობის მსხვერპლთა დაცვისა და დახმარების შესახებ“ საქართველოს კანონისა და საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის გათვალისწინებული ძალადობა მოძალადე ც----- მხრიდან მსხვერპლის - ხ----- მიმართ, რაც წარმოადგენს განცხადების დაკმაყოფილებისა და დამცავი ორდერის გამოცემის საკმარის საფუძველს.

„ოჯახში ძალადობის აღკვეთის, ოჯახში ძალადობის მსხვერპლთა დაცვისა და დახმარების შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-12 მუხლის შესაბამისად, დამცავი ორდერის მოქმედება ამ კონკრეტულ შემთხვევაში უნდა **განისაზღვროს, 6 თვით.**

სასამართლო ასევე განმარტავს, რომ საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 381¹ მუხლის 1-ლი ნაწილის მიხედვით, შემაკავებელი ან დამცავი ორდერით გათვალისწინებული მოთხოვნებისა და ვალდებულებების შეუსრულებლობა ისჯება ჯარიმით ან საზოგადოებისათვის სასარგებლო შრომით ვადით ას ოთხმოციდან ორას ორმოც საათამდე ან თავისუფლების აღკვეთით ვადით ერთ წლამდე, იარაღთან დაკავშირებული უფლებების შეზღუდვით ან უამისოდ. ამავე მუხლის მესამე ნაწილის მიხედვით, ამ მუხლის პირველი ან მე-2 ნაწილით გათვალისწინებული ქმედება, ჩადენილი არაერთგზის ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ერთიდან სამ წლამდე, იარაღთან დაკავშირებული უფლებების შეზღუდვით ან უამისოდ.

ს ა რ ე ზ ო ლ უ ც ი ო   ნ ა წ ი ლ ი :

სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის პირველი მუხლით, 21¹², 21¹³, 21¹⁵ მუხლებით, „ქალთა მიმართ ძალადობის ან/და ოჯახში ძალადობის აღკვეთის, ძალადობის მსხვერპლთა დაცვისა და დახმარების შესახებ“ საქართველოს კანონის პირველი, მე-3, მე-4, მე-9, მე-10, მე-11, მე-12 მუხლებით და

გ ა დ ა წ ყ ვ ი ტ ა :

1. ხ----- განცხადება, დამცავი ორდერის გამოცემის შესახებ დაკმაყოფილდეს:

2. დამცავი ორდერი დამტკიცდეს შემდეგი პირობებით:

ა) მოძალადე - **ც**-----**ს** (**ვ**----- მისამართი: მც-----, ი----- აკრძალოს მსხვერპლის - **ხ**----- (----- სიტყვიერი შეურაცხყოფა და მის მიმართ ფსიქოლოგიური ძალადობის განხორციელება.

ბ) მოძალადე - **ც**-----**ს** (**ვ**----- მისამართი: მც-----, ი-----, აკრძალოს მსხვერპლთან **ხ**-----**სთან** (----- **და იმ ადგილებთან მიახლოება, სადაც მსხვერპლი იმყოფება, მუშაობს ან/და ცხოვრობს.**

გ) მოძალადე - **ც**-----**ს** აკრძალოს მსხვერპლთან - **ხ**-----**სთან** სატელეფონო/ სხვადასხვა სოციალური ქსელის მეშვეობით კომუნიკაცია.

3. დამცავი ორდერის მოქმედების ვადა განისაზღვროს **6 (ექვსი) თვით**;

4. განემარტოთ მხარეებს, რომ დამცავი ორდერის დამტკიცების შესახებ სასამართლო გადაწყვეტილება გამოცხადებისთანავე შედის ძალაში და მისი გასაჩივრება არ აჩერებს დამცავი ორდერის მოქმედებას;

5. გადაწყვეტილება გაეგზავნოთ მხარეებს და საქართველოს შს სამინისტროს აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის პოლიციის დეპარტამენტის ქალაქ ბათუმის საქალაქო სამმართველოს შესაბამის საუბნო სამსახურს დამცავი ორდერით გათვალისწინებული მოთხოვნებისა და ვალდებულებების დარღვევაზე რეაგირების მიზნით;

6. განემარტოს მოძალადეს, რომ დამცავი ორდერით გათვალისწინებული მოთხოვნებისა და ვალდებულებების შეუსრულებლობა გამოიწვევს სისხლის სამართლებრივ პასუხისმგებლობას.

7. გადაწყვეტილება შეიძლება ერთჯერადად გასაჩივრდეს სააპელაციო წესით ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატაში (მდებარე: ქ. ქუთაისი, ნიუ-პორტის ქუჩა №32) მხარეთათვის დასაბუთებული გადაწყვეტილების ჩაბარებიდან **3 (სამი) დღის** ვადაში, ბათუმის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის (მდებარე: ქ. ბათუმი, ზუბალაშვილის ქუჩა №30) მეშვეობით.

მოსამართლე:

ალექსანდრე გოგუაძე